

REKLAZCIÓS ÁRAK:

A kiadványban átvéve:
 Egész évre — 10 kor.
 Félévre — 6 „
 Helyben máshol kérése:
 Egész évre — 20 kor.
 Félévre — 12 „
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre — 24 kor.
 Félévre — 15 „

TISZÁNTUL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hét és
 ünnepnapok kivételével.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 3.
 A szerkesztőség kérésekre visszafelé
 vagy megfizetésre nem vállalkozik.
 Hirdetések és hirdetések a
 kiadóhivatalban intézendők.
 Egy sor név ára 6 fillér.

NAGYVÁRAD decz. 29.

Uj irányok.

Szeretnék már látni egy demokratát. Nem a »muszáj demokratákat« értem, hisz ezekről tudjuk, hogy csak addig demokraták, míg bármily áldozat árán nemességhez, vagy bárósághoz, legrosszabb esetben egy személyre szóló főrendtagsághoz nem jutnak; olyan demokratát gondolok, aki urnak született s feláldozza állásának minden előnyét és hasznát magánál sokkal lejjebb állók testi lelki javára.

A mi szenteink között szent Antal és szent Vincze, legkiválóbb nagyok mellett sokan voltak ilyenek s bár merésznek látszik, de kimondom, hogy igazi demokratának lenni, annyi, mint szentnek lenni, oly óriási önfeláldozó szeretet s oly óriási isteni kegyelem kell hozzá.

Sport-demokrata lehet azonban akárki, s asztaltársasági címnek vagy bankett-thémának kitűnő mottót talál e szóban.

Nagy műveltségű uri ember többé-kevésbé mind demokratá. Az volt mindig s az lesz mindig. De az ilyen ritka madár. A nép azonban vadul arisztokratikus hajlamu.

Tessék csak a munkásokat, apró hivatali alkalmazottakat, a zsellér, fél és egész telkes parasztságot megnézni! Indiában sincs külön kaszt-rendszer.

Mivel tehát a nép demokráciája csak a felette állóktól követel, de maga mit sem ad, mondom, sok önfeláldozás és türelem kell hozzá.

Mi magunk is egész lelkünkben ki-

vánjuk az igazi demokráciát, hisz naponként imádkozunk érte »jöjjön el a Te országod«, mert Isten országa szállna a földre, ha az igazság és szeretet jönne testvéresíteni a világot. Ez azonban csak akkor lesz, mikor egy akol és egy pásztor és felette a Krisztus békeje.

Addig csak foldozgatni lehet, enyhíteni a fennálló kirívó ellentéteket.

X. Pius pápa »*Motu proprio*« enciklikájában 19 pontba foglalt *szociális programot* ad.

Hirdeti, hogy a természeti jogban gyökerezik a tulajdonjog. Az ember a természet javait nem pusztán használatra kapta, mint az oktalan állat, hanem állandó birtoklásra. Mutatja a VII. és X. parancs. Hirdeti, hogy a szegény és gazdag közötti különbség kiegyenlítésére szükséges a szeretet igazságossága.

E főalapelveken kívül a gazdag és szegény, a *munkaadó* és *munkás* közötti viszonyról ezt mondja: Hogy a gazdag és szegény közt levő ellentétet kiegyenlíthessük, arra a szeretetnek igazságossága szükséges. Az igazságosság kötelességei a szegények és munkások részéről következők: teljesíteni *tökéletesen és hűségesen* azt a munkát, melyet *szabadon és kölcsönös megállapodás szerint elvállaltak*, nem okozni kárt a gazdának, sem megsérteni őt a személyében; saját jogainak védelmezésében tartózkodni az erőszakos cselekvényektől és zendülésektől. Az igazságosság kötelességei a tőkepénzesek és gazdák részéről a következők: megadni a jogos bért a munkásnak, nem károsítani őt igazságos keresményében, sem erőszakkal, sem alatto-

mossággal, sem kézzelfogható vagy titkos uzsoráskodással; szabadságot kell neki adni, hogy vallási kötelességeit teljesíthesse; nem szabad kitenni a megrontó *...* sem a botrány veszedelmeinek; nem szabad elidegeníteni a családi szellemtől s a takarékoság szeretetétől, nem szabad oly munkával terhelni, mely erején felül van, vagy nem felel meg korának és nemének.

A munkás kérdésnek megoldásához a tőkepénzesek és a munkások egyaránt hozzájárulhatnak olyan intézmények megalkotásával, melyek megadják a legszükségesebb segítséget a megszorultaknak és közelebb hozzák, megegyesítik magukban a két osztályt.

Ilyen intézmények az ipar, kereskedelmi kamarák, a kölcsönös segítő egyesületek, szövetkezetek, gyermekvédő intézmények stb.

Ime egészen modern elveket hirdet az enciklika a vallás erkölcs alapján, mely nem a kor divat szerint változik, hanem örök abszolút igazság, mert Isten igéjén alapszik.

Be kell látnia mindenkinek, hogy ha a liberális megcsinálta a proletárizmust azáltal, hogy a bérösszeget a kínálat és kereslet szerint szabályozta embertelen módon, akkor ugyanez a liberális, mely ma is szabad versenyt alapján a korlátlan nyereszkeresést hirdeti s így a munkás csak egy szám az ő tőkéjének gyümölcsötetésére készített számadásban, ez a liberális soha se lesz se humánus, se demokrata, mert önmagával jutna ellentétbe. Csak új czégére

A „TISZÁNTUL“ TÁRCZÁJA.

Mi történt a naxosi Ariaden ellopott szobrával.

A. C. Meallister után angolból L. L.

Egy város fekszik a világ legfölségesebb tava mellett. Az új század első tavaszán erős szél süvített a tó fölött és az elhagyott parton, hol a hullámokat figyelve kóborogtam. Az üdüli vágyók eltávoztak az est közeledtével, de még így sem voltam egyedül. Egy fiatal lány jött lefele a kanyargó uton, mely a parthoz vezetett. A szél szorosan alakja köré csavarta ruháját, amint előre igyekezett a legközelebbi gát felé, mely egy darabon a vízbe nyulott.

Ruhája hátráltatta a haladásban és midőn rálépet a gátra, féltem, hogy a szél a vízbe taszítja. Habozás nélkül futott végig a cölöp-építményen. Én a rohanó alak után indultam,

nagyot kiáltva. Jelenlétemet úgy látszik nem méltatta figyelemre, hirtelen megfordult, egy darabig habozott, majd odébb rohant. Mindig közelebb értem hozzá; a szél majd leröptett a gátról, mikor ő hirtelen keresztbe vágva, a gát szélére ért.

Egy félig gunyolódó, félig diadalmas mosolylyal újra megfordult, megcsókolta ujjai hegyét és a vízbe vetette magát. A küzdelem nem volt hosszadalmas, a szelet elfogta a gát s így a csendes vízből mihamar sikerült őt a partra hoznom. A homokba fektettem eszméletlenül, de lassan lélegzve; levetttem víztől csepegő kabátomat és a büszke fő alá tettem, melyről seleges, vizes haj omlott alá. Ruházata szorosan simult testidomaihoz, isteni alakjához, mely oly valami rendkívüli, olyan gyönyörű volt és mégis oly szánalmas, hogy csak bámultni tudtam, sajnálkozva.

Gyenge, finom pir látszott márványszerű arczán, folyton erősödve, majd megállapodva.

— Jobban van? — kérdém mellétérdelve.

A remek vállak megrázkódtak s hiába igyekeztek felemelkedni.

Mikor felségitemtem, ott állott s nagyon, de nagyon szánalomra méltó volt.

— Bajban van? — kérdém. — Szép, bánatteli szemei minden beszédnél ékes szöveggel felelt. Egy pillanatra nyugodtan állott, majd megfordult és bukácsolva felfele igyekezett a lejtőn. Kalap nélkül volt, ruhája vizes, haja pedig széjjel omlott. Egyszer visszanezét, aztán megrázkódva elmenekült, — mint egy felriasztott erdei madár, — a borzasztó haláltól, melyet keresett. Mikor a lejtő tetejére értem, eltűnt a közeli park fái között, melyekre már ráborult az est. Hiába igyekeztem utólrni.

A hely elhagyatott volt, a város legnagyobb mulatóhelyének egy félreeső zugában s a sűrű bokrozat meg a sötétség könnyen lehetővé tették, hogy elillanhasson előlem, noha sokáig és behatóan kerestem. Ott barangoltam a késő éjszakába, — szemrehányást téve magamnak, hogy miért is engedtem egyedül elindulni. Szépséges szemei hozzám könyörögtek segí-

Modern villamos és égszesz csillárok,

ujévi ajándéknak

alkalmas villamos diszolgok.

Bronz csillárok: Kétágu 26 korona; háromágu 30 korona; négyágu 44 korona; 2+1, 31 korona; 3+1, 37 korona; 5+1, 50 korona. *Karácsonyfák villamos világításra szerelteknek.*

Tisztelettel

Elektrotechnikai Mérnöki Vállalat. Telefon szám: 509.
 512 NAGYVÁRAD, Kossuth Lajos-utca, 11. szám.

lesz ez a két jó kép, hol megkopasztják a lépre ment vevőt.

Szeretet és türelem nélkül nincs gyógyulás, nincs haladás, nincs élet, hit nélkül pedig nincs remény, nincs szeretet, csak — sport.

Majd ha ismét hisszük, hogy egy Atyának vagyunk gyermekei s azon Atya kedvéért szeretjük testvéreinket úgy amint Ő rendel, akkor jön a keresztény demokrácia, addig pedig sok bankett és sok dikció, sok nemesség, főrendi tagság és báróság, nagy tökehalmozódás és melegedő ház.

Csak jelszavak, de tartalom nélkül. Szenteltessek meg a Te neved s eljön a Te országod. P—y.

A politikai pártok ujéve.

A különböző politikai pártok mint minden évben, úgy az idén is tisztelegni fognak vezéreiknél az új év napján, kifejezve jó kívánságaikat.

A szabadelvű párt előbb ösz elnökét, báró Podmaniczky Frigyeszt keresi fel s Kristóffy József üdvözlő az évforduló alkalmából. A válasz után Nagy Ferencz vezetése alatt gróf Tisza István miniszterelnököt keresik fel.

A függetlenségi és 48-as Kossuth-párt vezérének Kossuth Ferencznel fog tisztelegni s a párt jókívánságát Thaly Kálmán, esetleg Tóth János alelnök tolmácsolja.

A néppárt Zichy Aladár id. elnök vezetése alatt gróf Zichy Nándort keresi fel.

Hir szerint az Apponyi-frakció is elhatározta, hogy Szentiványi Arpad vezetése alatt Apponyi Albert gróftól testületileg fogják az évforduló alkalmából felkeresni jókívánságaikkal; de állítólag Apponyi kívánságára az üdvözlés elmarad, mert ki akar térni a politikai nyilatkozattétel elől, míg az obstrukció véget nem ér.

A háboru küszöbön.

A háboru veszélye egyre növekedik Kelet-Azsiában. Oroszország minden valószínűség szerint el van határozva arra, hogy Japánt

kényszeríteni fogja a hadüzenetre és nem tágit addig, amig egy nagy vereséggel meg nem puhitják. Az orosz terjeszkedési vágy és kapzsiság már sem mértéket, sem határt nem ismer. Nem bája, hogyha az egész világ lángba borul is, csak azért, hogy Oroszország ki nem elégíthető éhségét kielégítse. Az első konzekvenciája a háborúnak egy keresztényüldözés lesz, a mely Kinában okvetlenül ki fog történi. Már most is bejárják Kína területét azok, akik századok óta az örületig menő gyűlölettel viseltetnek Kinában a keresztények ellen. Kína nem olyan civilizált még, mint Japán. Legalább modern értelemben nem. Ott még teljesen vadak az erkölcsök és a vérszomjas düh, amely a legutóbbi német-kinai hadjáratot megelőzte, újra tápot fog kapni. Egy orosz-japán tengeri háboru esetén Kína okvetlenül Japánhoz fog csatlakozni s hogy a határt nem ismerő bestiális és vérengző hajlam első sorban a keresztények ellen fog fordulni, az több, mint valószínű. Ugyanaz a czár idézi föl a háboru véres rémét, aki első volt az uralkodók közt, akik a világbékét propagálták. Mekkora ünneplésben részesítették akkor a czárt! Az egész európai diplomácia földhöz vágódott. Világszerte ünnepezték, mint olyan egyéniséget, aki a korszak szellemét átérte és átértette. Csöpegett a kegyességtől az orosz czár. Az emberszeretet úgy dőlt ki belőle, mintha sohasem fogyhatott volna ki. Azóta méltán kiabrándulhatott a világ. Most egy olyan háborut idéz fel a czár kormánya, amelyet első sárban a kínai keresztények fognak megsínyleni.

Osszeesküvés Péter szerb király élete ellen.

Van Budapesten a József-köruton egy kis korcsma, ahol sok szerb sertéskereskedő fordul meg nap-nap után. Ezt a korcsmát a budapesti szerbek jól ismerik, de ismerik a szerb királygyilkosság óta a fővárosi detektívek is, akik ezuttal elkésve szimatolták ki, hogy Sándor király és Draga királyné meggyilkoltatásának sötét előmunkálatai részben ebbe a József-köruti kis szerb korcsmába, részben pedig Kőbányára vezethetők vissza. Ezen előzmények után természetesen éber figyellel

vannak a szerb királygyilkosság óta a budapesti detektívek a József-köruti kis szerb korcsmára. Es ezen figyelés — mint az alábbiakból látható — igen helyénvaló dolog, tekintve azokat a zilált viszonyokat, amelyek Szerbiában ma uralkodnak.

A budapesti detektívek a napokban megtudták, hogy e hó 26-án éjjel két budapesti szerb készült átkelni a határon, hogy Belgrádba menjenek el Péter király élete ellen. Besugár utján jutott tudomására a budapesti rendőrségnek a sötét szándék és az, hogy a vakmerő terv kivitelét ezuttal Zisztics Milán és Petrásevics Lyubomir vállalták magukra. Ezek az emberek egy csetinjei összeesküvő bandával vannak szoros összeköttetésben. A banda utasítása szerint a két sötét szándéku szerbnek e hó 26-án éjjel kellett átkelnie a szerb határon, természetesen utlevél nélkül, nehogy annak láttamoztatásával a budapesti szerb konzulátus figyelmét és ezáltal a belgrádi rendőrség óvatosságát fölkelte.

A budapesti rendőrség idejekorán hirt szerzett a terrvól és nyomban értesítette a szerb határőrséget, a mely a jelzett éjszakan el is fogta Zisztics Milánt és Petrásevics Lyubomirt, akik utlevél nélkül, erősen fölfegyverkezve át akartak szökni a szerb határon.

Most visszahozzák őket Budapestre és Péter király egy ideig ismét nyugodtan ühet véres trónusán.

ORSZAGGYÜLES.

A képviselőház ülése.

Budapest, decz 29.

Ha a korbely ember benne van már a mulatozásban, egy-két nagy bankónak oda sem néz már. Akkor csak nem kezd el takarékoskodni, amikor az apai jussának is a nyakára hágott. Ami maradt még belőle, hadd menjen az is a többi után.

Hát a parlament is ezzel a korbely politikával dolgozik. Amikor annyi gyönyörű munka nap kerül az ebek szerdekjére, ki sopánkodnék az utolsó héten néhány odaveszett órácska miatt? Tegnapelőtt is szünet volt, holnapután is szünet lesz, hát ezt a közbeeső rongyos né-

ségért, melyet megadhattam volna. Elsétáltam a park tulsó végére lefelé a városba, majd visszatértem a helyre, hol karjaimba zártam. A helyet sötétség fedte, a hullámok zaja kell metlenül érintett, mintha gonyolui akart volna engem; sajátságos félelem vett erőt rajtam, most mikor már a tett végre volt hajva.

A homokban megtaláltam kalapját, melyet a víz a partra sodort, egy könnyű kis gázalkotmányt, melyből a mint ott vizesen kezemben tartottam, kiáradt a nőesség — az ibolyaillat. Lázasan keblemhez szoritottam a csinos kis jószágot és gyöngéden hazavittem.

Következő reggel, álmatlan éj után, a reggelinél levelet kaptam. Rögtön az az előérzetem volt, hogy valami összeköttetésben van mult éjszakai kalandommal és hirtelen felnyitottam.

Fehér papírlapon, könnyed irással ezek a sorok állottak: »Az, a kinek mult este nem volt megengedve a halál, látni kívánja önt egyedül ma este 9 órakor«. Semmi egyéb, kivéve a címet, »Lincoln épület C. lakosztály« egy magános ház az északi parton, nem messze a mult éjszakai kaland helyétől. A hir nagyon megnyugtatta felzaklatott kedélyemet és első pillanatban kimondhatlan gyönyörrel töltött el. Világos volt, hogy biztonságban van és az alkalom még meg volt, hogy felajánl-

hassam szolgálataimat. Mégis másodszori átolvasás után gyanakodni kezdtem.

Erős lehetőségét láttam annak, hogy az egész titokzatos dolog nem egyéb mint egy ügyesen kiesztelt terv, hogy engem kelepczébe csaljanak. Nevem és a pontos czim azt bizonyította, hogy előzetes tudomással bírt vagy még inkább bírtak rólam. Az a tény, hogy a levél nem postával jött, hanem lakásom ajtaja alá volt dugva, még megerősítette gyanumat. A számítás, ha ugyan az, sok eredetiséggel volt kieszelve és a kezdet mindenestre házard volt. A mély vízbe való ugrás csak úgy szoknyásan oly vakmerő valami volt, mi fölülmult mindent a város évkönyveiben.

Később kedvetlenségem szünni kezdett. A hely, mit a nagy világban betöltöttem, tulságosan is jelentéktelen volt, hogy összeesküvők figyelmét vonjam magamra. A szomorúság, mely azokból a bájos szemekből felém áradt vissza, kizárta az öszinteségben való kételkedést. Végül megöszödtem, hogy a hölgy igazán szenved. Valami nagy izgatottság kényszerítette őt arra, hogy eldobni kívánja magától az életet. En megakadályoztam a kísérletét és most továbbra is támogatni kívántam őt. Bevallom, hogy meglehetősen féltelmemmel nyomtam meg a Lincoln épület csengőjét este 9 órakor. Egy fekete szemű külföldi teremtmény jelent meg mondhatni tüstént. Egy szobába vezetett, melynek nagyszertősége meglepett.

— Várnak önre, — motyogta halk hangon és tüstént eltűnt.

Eszrevettem, hogy segély esetén a szomszédos lakosztályok vajmi kevés védelmet nyújthatnak s így gyanum újból feltámadt. Szerencsére voltam olyan élvigyázatos, hogy magammal hoztam revolveremet s így az, hogy zsebemben volt, némileg megnyugtatótt. A szoba tele volt a legválogatottabb keleti kincsekkel, ügyesen elrendezve gazdag antik modorban. A külföldi keleti illatszerek fűszeres aromája elbódított mámorító szagával s köztük kérészem a tömjént.

Keresztülmenve a szobán egy keretet formához léptem, egy üdöhelyhez mely becsületére vált volna bármely földelmi háremnek. Alacsony volt és puha, festett satinnal áthuzva, sajátságos sötétvörös mintákkal, mely szín tulnyomó volt az egész szobában és a lámpa fényével keveredve meleggé tette a szoba összbnyomását. Bámudtam a fényűzés effajta kifejtését s vártam a következő pillanatot. Egész valómat benső bizonytalanság jarta át. Hirtelen felemelkedtem a sühögásra, mely egy asszony közeledtét jelzi. O oly zajtalanul surrant be, hogy alig vettem észre jelenlétét. Ugyanazok a bánatteli szemek, ugyanaz a méltóságteljes alak, ugy öltözve, mint a mult este, ugyancsak feketében, de talán még előkelőbben; szépséges haja fürtökbe szedve, mint egy királynőnek. Nyugodtan intett, hogy üljek újra le. Remeg-

hány napot igazán nem érdemes tulságosan komolyan venni. Ha eddig is meg voltunk, ezután is meg leszünk valahogy!

Igy esett, hogy ma reggel, amikor Perczel elnök szemletra indult a folyosókon, hogy vannak-e már annyian, hogy megnyithatja az ülést, tizenkilenc képviselőt olvasott össze. Háromnegyed tizenegy óraker valahogy mégis megkezdheték a tárgyalást, de ez csak öt percig folyhatott. Az első szavazásnál megakad a masina s kiderült a határozatképtelenség. A kormánypárti urak haragudnak is amiatt, hogy Ugronék kisütötték, hogy kevesen vannak.

— Székely virtus! — kiabálta Rosenberg Gyula . . . ő tudja, hogy mit akart ezzel mondani . . .

Egyebekben a karzatokat ma már megint gyönyörű hölgyközönség lepi el. Hiába, a Dobó Katiczák faja csak nem vész kil

Elnök Perczel Dezső.

A mult ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után

Holló Lajos: A jegyzőkönyvbe felvétetni kéri, hogy Rakovszky István beszédének elhatalmasítását kérte.

Elnök: Felteszi a kérdést, hitelesíti-e a ház a jegyzőkönyvet a kívánt módosítással szemben?

Ugron Gábor: Kéri a határozatképeség konstatálását.

Elnök: Elrendeli a jelenlevő képviselők megolvasását.

Nyegre László, Trubinyi János jegyzők összeszámlálják.

Elnök: Jelenti, hogy csak 85-en vannak jelen, a ház nem határozatképes és így az ülést negyedórára felfüggeszti. Szünet.

Szünet után

Elnök: Az ülést megnyitja. Ugy látja, a ház határozatképes. Ismét felteszi a kérdést, elfogadják-e az eredeti jegyzőkönyvet? (A kormánypárt felel). Jelenti, hogy a többség elfogadta a jegyzőkönyv eredeti szövegét. (Zajos kiáltások jobbról: Ellenpróbat kérünk!)

Ugron Gábor: Helyes! Ellenpróbat!

Elnök: Mintán Tisza István, Tallián Béla és Hieronymi Károly mandátumát a letelt 30 nap alatt kérvénnyel meg nem támadták, végleg igazolt képviselőknek jelenti ki őket. Be-

mutatja Bács-Bodrogh vármegye kérvényét Rákóczi hamvainak hazaszállítására iránt. (Eljenzés balról.) Közledeván az újév, felhatalmazást kér, hogy az elnökség 5 felsége előtt a képviselőház szerencsekívánatait tolmácsolhassa. (Helyeslés.) Következik a napirend:

a záróbeszéd

folytatása az ujonczjavaslatok felett.

Lovász Márton: A honvédelmi miniszter tegnapi beszédében egyenes támadást intézett ellenük és pressiót akart gyakorolni a küzdőkre. Ezt a politikai pressiót, melyet tulajdonképpen a saját pártjával kellett volna használnia, visszautasítja. (Helyeslés a balon.) Visszautasítja, mert annak a szellemnek, amely ellen a küzdelmet megindították, többsége nincs és nem is lehet. Ez a többség, amely itt ül, csak látszólagos, nem fejezi ki a nemzet akaratát. (Ugy van! balról.) A honvédelmi miniszter tegnapi beszédében elhangzott nyilatkozatokkal megnehezítette ugyan a küzdők eljárását, de kötelességük tovább teljesítésétől el nem tántorította. Az a szellem, amelynek jegyében ő a küzdelmet megindították és hónapok óta folytatják, a nemzet szívében él, lelkében talált visszhangra. (Ugy van! balról.) A honvédelmi miniszter bemutatkozója alkalmazásával arra hivatkozott, hogy földadatának fogja tekinteni, hogy a hadsereget közelebb hozza a nemzethez, hogy megérthessék és megbecsülhessék egymást. Ide irányul a mi küzdelmünk is: hiszen érezheti mindenki, mily távol áll manapság a hadsereg tisztikara a nemzeti aspirációktól, érzelmektől. Hát lehetséges ez? Hiszen a hadsereg az állam egyik szerve: Ha a honvédelmi miniszter komolyan és becsületes öntudattal tette meg nyilatkozatát, akkor támogatnia kell bennünket, mert a mi törekvésünk ugyanaz. Es ugyanez az óhaja, akarat, kívánsága, követelése a nemzetnek is. Vázolja a lefolyt 35 év eseményeit, amelyek mindezt bizonyítják. Most aztán kicsapott a parázs alól a lappangó tűz lángja, a nemzet akarat lelkedése, melynek érvényesülni kell (Ugy van! a balon.) Ellenindítványát fenntartja (Zajos helyeslés balról.)

Elnök: Az ülést 10 percre felfüggeszti.

Szünet.

Szünet után

Elnök: Következik Kovács Pál záróbeszéde.

Felkiáltások: Nincs itt!

Elnök: Ugron Gábor. (Halljuk! Halljuk!)

Ugron Gábor: A lélekharang meghuzása, melyet tegnap a honvédelmi miniszter tett, a

legkevésbé sem hatott reá. A póttartalékosoknak behívásával a hadügyi kormánynak komoly céljai vannak alighanem. Kérde a honvédelmi minisztert mik azok? Hosszan foglalokozik a póttartalékosok kérdésével. Hogy a póttartalékosok tovább tarthassanak benn, az ellenkezik a miniszternek decz. 22-én tartott beszédében tett nyilatkozata, mely szerint egy hónapnál tovább a póttartalékosokat benn tartani nem lehet. Kérde már most, mikor mondott a honvédelmi miniszter igazat, tegnap-e, vagy akkor?

Az orosz-japán viszálykodás.

Azsiában nagyon puszkapszagu a levegő. Japán és Oroszország között valószínűleg kitör a háboru s az igen sok kellemetlenséget, sőt könnyen konfliktust idézhet elő Európában is. Az most már bizonyos, hogy az orosz-japán háboru esetén China nem marad semleges, hanem Oroszország ellen fordul, már csak azért is, hogy az egész menyei birodalmat megtisztítsa a betolakodott oroszoktól.

Az ázsiai zavarokról a következő táviratokat vettük:

London, decz. 28. A lapok hire szerint Hajaski vicomte japán követ tegnap a külügyi hivatalban járt és hir szerint a kormánynak fontos közléseket tett. — A Mornigpost jelentése szerint az a megbízható hir terjedt el, hogy alaptalan az a felfogás, hogy Japán határidőt tűzött ki Oroszországnak a válaszára. — A lapok pekingi jelentései szerint Juansikkai a japán hatóságokkal sürgősen tárgyalt egy millió tael értékű fegyverek és lövegek átadása ügyében. Japán azonban kijelentette, hogy nem tudja ezt a szükségletet fedezni, miért is az alkirály valószínűleg európai gyárakhoz fog fordulni.

London, decz. 29. A Standarnak jelentik Tientsinből, hogy Oroszországnak mandsuországi eljárása a kínait az összes vasuti vállalatok ellen hangolta. Most erős ellenállást fejtenek ki az angol-német vonal ellen ama kifogással, hogy annak építése Kinában nyugtalanságot okoz.

Peking, decz. 28. (Reuter.) Lienfang. a Vaj-Vu-Pu (külügyminiszterium) helyettes elnöke, ki mandsuországi, meglátogatta Leszár orosz követet és értesülést kért Oroszországnak Mandsuorszag kiűritésére vonatkozó terveit illetőleg. Leszár azt felelte, hogy a jelenben két oknál fogva sem történhetik semmi. Első sorban a beállott hideg időjárás teszi lehetetlenné a csapatok visszavonását, mert nincsenek épületek, hol azokat el lehetne helyezni. Másodsorban az orosz érdeket fenyegetné Mandsuországnak mostan való kiűritése, a midőn a Japánnal való tárgyalások folyamatban vannak és Japán felhasználhatná az alkalmat Mandsuorszagba való betérésre. A kínai kormány most olyan nyugtalan, hogy helyesebbnek tartana, ha Mandsuorszag orosz ellenőr és alatt maradna. A külügyi hivatal részéről az itt időző idegen követek azt az értesülést vették, hogy Kinát az a nyilatkozat elégitené ki, hogy Oroszország és Japán jelen szerződés jogaiban megtartsák Koreában és Mandsuorszagban és egyelőre nem kísérik meg nevezett vidékeken újabb előnyöknek megszerzését. A mukdeni orosz parancsnok parancsolólag felszólította a tatár tábornokot, hogy oszlassa fel a tatár miliciát és fegyverezze azt le. A tábornok megtette a megfelelő intézkedéseket.

Tokio, decz. 28. (Reuter.) A titkos tanács ma tartott rendkívüli ülésén elfogadta a kormány rövid idő előtt hozott határozatát, mely a Szjoulból Fuzanba vezető vasut építésének siettetésére vonatkozó szükségrendelet kibocsátását tartalmazza. Egyidőben intézkedés történik a vasut és más japán érdekek védelmére esetleg szükségessé válható katonai kiadások fedezéséről.

Köln, decz. 29. A Köln. Ztg. jelenti Pétervárról tegnapi kelettel: Csemulpóban tanácskoztak a külföldi settlementek képviselői.

tem az örömtől, midőn mellém ült. Az illatszerek átható szaga és boszorkányos nézése akaratom ellenére mámorba ejtett.

— Azt hiszem, bizhatok önben, — mondá ő halk remegő hangon, melyet egy tekintet kísért, mely mintha kiolvasni akarta volna legbensőbb gondolatomat. Mikor odahagytam önt mult este, — folytatá megindultság nélkül — elértem lakásomat, anélkül, hogy valaki észrevett volna. Aztán elküldtem Fülöpöt, a szolgát, kit ön az ajtónál talált, hogy megjelje önt és tudja meg nevét. Minthogy az ön ruhája vizes volt, meg, hogy visszatért a partra, hol kalapomat felszedte, ő csakhamar elintézte a megbízatást. Aztán követte önt, hogy megtudja hol lakik és ma reggel odament, hogy az üzenetet átadja.

Csodáltam, hogy mily találékonysággal hajtotta végre ez az ember a reabizottakat s minden nyanum eloszlott.

— Szükséges, hogy először anyámról mondják egyetmást, — kezdé halk édes hangon. Anyám görög származásu volt, Athénben született. Még igen fiatal volt, mikor rendkívüli szépsége magára vonta egy angol nemes figyelmét, ki nőül vette őt s atyám lett. Röviddel az egybekelés után visszatért Londonba azzal az ígérettel, hogy majd érte jön. A régi szomorú historia nemlódott. Szavát sohasem váltotta be s minthogy anyám szerette a külföldöt, kihez nőül ment és fajt neki az ő nemtörődömsége, utrakelt egyedül Angliába, csak azért, hogy elűzzék az ajtóból, óva őt a

visszatéréstől. Görögországba érve elviselhetlen lett élete. A külföldivel kötött házasság elidegenített tőle mindenkit; — nagyon kiméltlenül bántak vele. Szülei mindketten a sírban nyugodtak, egy elzúllott fivére volt az egyedüli, kibent támaszt lehetett.

— Nem sokkal születésem után — folytatá — hirül hozták, hogy atyámat megölték. Tettes ismeretlen. Ismeretlen már mint anyám előtt; az ő fivére nézett át Angliába, kereste fel atyámat és ölte meg őt. Rövid idő mulva megelűdtek, hogy atyám már előzetesen végrendelkezett egész vagyonát anyámra hagyva. Minden anyám birtokába ment át csodálatosképen Anglia ellenzése nélkül. Ő elfogadta a pénzt, mint én később megtudtam, egyedül gyermeke kedvéért. Még mint csecsemőt anyám Angliába vitt, a honnan ezelőtt egy évvel távoztunk. — Hirtelen elhallgatott. Nagyon gyorsan beszélt, merőn függesztve szeméit valami tárgyra. En egész önkívületi állapotban követtem a történet fonalát, mely teljesen új volt előttem, nem merve ránézni és csak alig fogva föl, hogy valami nagy jogtalanság érte őt, a melynek nagyságát nem láttam be mindaddig míg nem láttam, hogy keble erősen zihál, — a mi tudtul adta a harcot melyet nyugodt hangja palástolni igyekezett. Es mikor felém fordult, ugy éreztem, mintha forró láng perzselte volna arcomat, oly merőn függeszté rám szeméit. Fölséges volt mellette ülni.

(Vége köv.)

lőivel megfelelő rendőrségi határozatok kidolgozására. A japán munkásoknak orosz tengereszek ellen irányzott és sokszor megbeszélte támadása tekintetében elhatározták, hogy a Szjoulban lévő külföldi hatalmak képviselőit meg fogják kérni, hassanak oda, hogy a Csemulpóba érkező hadihajók parancsnokai a matrózoknak a pártalépést csak tisztek vezetésével engedjék meg. Pekingi jelentés szerint a kínai államhivatalnokok Urgában, Mongolország fővárosában létesítendő erődök hírét kezdetben nem vették komolyan. Most azonban az oroszok eljárását mind nagyobb izgalommal nézik és Oroszországnak Mongolországban mindinkább való erősödésének tekintik. Itt igazolnak tarják azt, hogy Oroszország érdekeinek védelmére bizonyos intézkedéseket tesz, hogy a tunguzok támadásai ellen védekezzenek és azt mondják, hogy a mandarinok most, miután a kínai kormány az oroszokat szabadjára hagyta Urgában, a megdöbbentek szerepét játsszák és a jelen helyzetet arra szeretnék kihasználni, hogy vitassák Oroszország eljárásának jogosultságát.

UJDONSAGOK.

Előfizetési felhívás.

Alig néhány nap múlva lapunk fennállásának tizedik évfolyamába lép. Egy évtizeden keresztül becsületos törekvéssel, buzgalommal igyekeztünk a közérdek szolgálatában azon nagy célt: a katolikus öntudat felébresztését, a katolikus érdekek istápolását előmozdítani.

Az új év küszöbén bizalommal fordulunk a nagyközönséghez, mindazokhoz, akik elveinket és irányunkat ösmerik s méltányolják. Nehéz időkben becsülettel álltuk meg helyünket, s hiszszük, hogy a közönség bizalma nem fordul el tőlünk, hanem annál nagyobb mértékben mutatja irántunk ragaszkodását, minél nagyobb szükség van küzdeni a destructiv irány ellen.

Programmunkat ismeri a közönség. Célünk egy minden politikai párttól független kath. irányu lapot adni, mely Nagyvárad és Biharmegye érdekeit védve, e mellett hű tükre legyen a főbb országos, kivált katolikus szempontból érdekes eseményeknek.

Budapesti tudósítónk azonnal és kimerítően értesít minden nagyobb jelentőségű eseményről, országgyűlési tudósításaink nemcsak bőveket és hűek, hanem egy fél nappal megelőzik a budapesti lapokat.

A vidéki és országos eseményekről jól szervezett levelezői karunk értesít a megye minden pontjáról s az ország nagyobb városairól.

Kérjük t. olvasóinkat, hogy lapunkat pártolni, és ismerőseik körében terjeszteni sziveskedjenek, hogy a keresztény eszmék elterjedjenek a nép minden rétegében.

A TISZÁNTUL szerkesztősége és kiadóhivatala.

Előfizetési árak:

A kiadóhivatalban átvéve:

Egész évre — — — — 16 kor.
Negyedévre — — — — 4 »

Helyben házhoz hordva:

Egész évre — — — — 20 kor.
Negyedévre — — — — 5 »

Vidékre postán szállítva:

Egész évre — — — — 24 kor.
Negyedévre — — — — 6 »

TAJÉKOZTATO.

Jan. 6. Kath. Szabad Liceum matinéja.
Jan. 9. Vasutasok bálja.
Jan. 10. Az új városház megnyitó ünnepe.
Jan. 12. Jogászbál.
Jan. 17. A 48-as népkör bálja.
Jan. 24. Kath. Szabad Liceum matinéja.
Febr. 2. Kath. Szabad Liceum matinéja.
Febr. 6. Katolikus bál.
Febr. 7. Kath. Legényegylet bálja a Zöldfában.
Febr. 14. Kath. Szabad Liceum matinéja.
Febr. 25. Kath. Szabad Liceum böjti estélye.
Márcz. 10. Kath. Szabad Liceum böjti estélye.
Márcz. 24. Kath. Szabad Liceum böjti estélye
Apr. 14. Kath. Szabad Liceum zárőnnepélye (estély: Prohászka Ottokár dr. szónoki beszédével.)

Régészeti és történelmi muzeum (Schlauchpark) nyitva minden vasárnap és ünnepnap d. e. 10 órától fél 1-ig és d. u. 8-5-ig 10 krért Kedden és csütörtökön d. u. 8-6 óráig 20 krért. Más időben 50 kr.

* **A püspök és az ujévi tisztelgések.** Értesülésünk szerint megyés püspök Urunk ó Excellentiája az ó év alkonyát és az új nap kezdetét *üdvözlő tisztelgések nélkül, teljesen visszavonulva* óhajta megünnepelni.

* **Biharmegye Tisza miniszterelnöknél.** Biharvármegye törvényhatósága legutóbbi közgyűlésén tudvalevőleg elhatározta, hogy *Tisza István* gróf miniszterelnököt feliratilag üdvözli a kormányelnöki székbe jutása alkalmából. A feliratot, melyet *Baranyi* András tb. főjegyző szerkesztett, január 5-én adja át személyesen Biharmegye törvényhatóságának küldöttsége a miniszterelnöknek. A deputáció 5-én reggel gyorsvonattal megy fel a fővárosba *Beöthy* László főispán és *Miskolczy* Ferencz alispán vezetésével. Gyülekezés délután 1/4 5 órakor a Vadászkürt szállodában, fél ötkor a küldöttség átvonul a várba, hol 5 órakor fogadja őket a miniszterelnök. Este Tisza István gróf vendégei lesznek a küldöttek a Hungária szállóban adandó estebédén.

* **A kanonoki installáció.** A váradi káptalannál a fokozatos előléptetésekre és a két új kanonok installációjára eredetileg decz. 31-ike volt kitézve; de mivel a kinevezési kéziratok még nem érkeztek meg, az installáció csak később fog megtartatni. Az installáció napját majd csak a kéziratok megérkezése után tűzi ki a káptalan.

* **Eljegyzés.** *Schleifer* Vilmos folyó hó 27-én eljegyezte *Szatmári* Mór unokahugát: *Szatmári* Etelkát.

* **A választók névjegyzéke.** Nagyvárad város központi választmánya tegnap délután tartott ülésében végleg megállapította a jövő évi választók névjegyzékét. Rimler Károly polgármester elnöklete alatt dr. Hoványi Géza, Reismann Mór, Szokoly Tamás, dr. Várady Zsigmond és dr. Istvánffy István I. aljegyző voltak jelen. A választmány tagjai által aláírt névjegyzéket felterjesztik a belügyminiszterhez. Ez a névjegyzék fog alapul szolgálni a jövő év végén megejtendő városatya választásnál és az esetleges — képviselőválasztásnál.

* **Athelyezés.** A vallás-és közoktatásügyi m. kir. miniszter *Ország*h Anna hibbei állami óvónőt a nagyvárad Szilágyi Dezső-utcai állami óvodához *Reinhardt* Mária helyére helyezte át.

* **A villamos mű hűtőkészüléke.** Emlegettük már, hogy Nagyvárad város villamos telepen a kut nem ad elegendő vizet a villamos üzemhez s így más uton, legcélszerűbben lehűtés által kell a szükséges vízmennyiségről gondoskodni. *Köszeghy* József városi főmérnök tegnap előterjesztést tett a hűtőkészülék építésére vonatkozólag s bemutatta a tervezetet is, amelynek keresztülvitele a költségvetés szerint 13755 kor. 78 fillérbe kerülne. —

Ezenkívül egy második szénraktárra van szükség a villamos telepen, a melynek építése 2489 kor. 91 fillérre van előirányozva. Ugy a hűtőkészülék, mint a szénraktár elkészítése sürgős s ezért kéri a főmérnök, hogy házilag és mielőbb készíttesse el a város a villamos telep ezen kiegészítő részeit.

* **Kinevezés.** *Sável* Kálmán nagyváradi királyi főügyész Göbölös Sándor igazolványos őrmester pécsi lakost a vezetése alatt álló nagyváradi királyi főügyészséghez irnokká nevezte ki.

* **A villamos mű átvétele.** Nagyvárad város villamos művét tegnap vették át ideiglenesen a Ganz-czégtől. Az átvételnél a felügyelő bizottság tagjain kívül jelen voltak: *Hollós* József kir. műszaki tanácsos és dr. *Hoór* Mór, a Ganz-czég igazgatója. A végleges átvétel később lesz.

* **Táncvizsgálat.** *Kovács* Tivadár jőnevű balletmester és táncztanár január 3-án vasnap a Zöldfa disztermében a felnőtt ifjusági esti tanfolyamának befejezésül zárővizsgát rendez. Beléptidij: Személyjegy 1 korona, családjegy 3 korona. Kezdete este 8 órakor.

* **A Legényegyletből.** A nagyváradi Kath Legényegylet vigalmi bizottsága és rendezősége nagyban készül az idei farsangra s az eddigi sikerekből ítélve bizonyára pompás szórakozásokban lesz része az egylet közönségének. — *Január hó 10-én*, vasárnap este háziestély lesz, kaczagató műsorral; január 6-án pedig a kolonestélyek befejezése. Ez egylet szokásos évi bálja *február 7-én* lesz megtartva a Zöldfában.

* **Tűzi lárma.** Nagy robajjal és trombitaszóval vonultak végig tegnap reggel a tűzoltók a Fő utcán és kanyarodtak be a Kórház-utczába. A nagy embertömeg azonban, mely ilyenkor rendes kísérfje szokott lenni, csalóva fordult vissza, mert még az állítólagos tűz helyére sem engedték őket. Ugyanis a biharmegyei közkórház fertőtlenítő kamarájának kéménye fogott tüzet, de szerencsére a közkórház alkalmazottai még mielőtt a tűzoltók megérkeztek volna, mindegy komolyabb bajnak elejét vették.

* **Halálozás.** Mint részvétellel értesülünk *Kollárszky* János élsdi kir. járásbírósi tisztviselő hosszas betegség után elhunyt. Temetése holnap délelőtt lesz Margitán.

* **Katonai kinevezések.** O Felsőge a m. kir. nagyváradi 4. honvédgyalozezred tartalékában 1904. évi január hó 1-ei ranggal hadnagyká nevezte ki a következő tartalékos hadapródtiszthelyetteseket: *Sasse* Károly, *Aczé* Károly, *Kardeván* Károly (a kassai 9. honvéd gyalozezred állományából), *András* István; *Juricskay* Béla volt egyévi önkéntes a nagyváradi 4. honvéd gyalozezred állományában hadnagy-kezelőtiszté neveztetett ki. A honvédelmi miniszter 1904. évi január 1-ei ranggal kinevezte tartalékos hadapródtiszthelyettesekké a következő volt egyévi önkénteseket a nagyváradi 4. honvédgyalozezredben; *Meer* Béla, *Nagy* Zoltán; tartalékos hadapródokká pedig a következő volt egyévi önkéntesek neveztettek ki a nagyváradi 4. honvédgyalozezredben: *Alliquander* Lajos, *Veres* Sándor, *Marecki* János és *Karossa* Endre a budapesti I. honvédgyalozezred állományából, *Gergelyi* László *Grossmann* Ferencz.

* **A segélyakció ismét életbe lép.** Még élénk emlékezetében van mindnyajunknak, hogy a múlt év telének legszigorubb hónapjaiban *Gerő* Armin rendőrkapitány vezetése alatt az egész társadalom mily erősen támogatta s védte a szegényeket azord hideg ellen a

melegedő szobák s leves- és kenyérszító helyiségek felállításával, valamint a fahasélyaival. A széleskörű gyűjtés folytán még megmaradt 2122 korona 54 fillért a segélyezést intéző bizottság a Biharmegyei Bankba helyezte el gyűmölcsözés végett, hogy az idén mindjárt a szigorú téli idő beálltakor álljon rendelkezésre összeg a segélyezés megkezdésére. Mint-hogy a pár nap óta tartó hideg miatt már fenforog a segélyezés megkezdésének szüksége, a tavalyi segélyző bizottság tagjait ma, szerdán délután öt órára a bizottság elnöke Gerő Armin rendőrkapitány összehívta saját hivatalos helyiségébe, hogy a segélyakció megkezdéséről tanácskozzanak.

* **Csodabogár.** A legutóbb lezajlott ugrai választásnál a pártok között tudvalevőleg sok surlódás volt, mint a hogy rendszeren előfordulni szokott. A csékélyebb dolgok aztán elmosódnak a választások után, kivéve ha veszélyesebb természetűek ezek az összekülönbözések. *Okány* községben a kormánypart korifeusait a választási izgalmak között sárral megdobálták. Ennek azonban semmi komolyabb következménye nem lett. A község jegyzője azonban nagyon zokon vette ezt az inzultust s bosszuját most egy szegény asszonyon töltötte ki, nagyon is neveléses módon. *Almássy* Károlyné községi születésű egy leányt gyermekét óhajtott gondozásba venni. Az illetékes orvos kiállította a bizonylatot, hogy a születésű lakása és családi élete megfelelő. Erre kellett a községnek az erkölcsi bizonylatot rávezetni. Ez meg is történt a következő szöveggel:

»Alólirott előjáróság helybeli lakos férjzett *Almássy* Károlyné Kincses Róza községi bábasszony azon ténykedését, hogy a követválasztások alkalmával bennünket sárral dobált és gunyos szavakkal illetett, erkölcsileg kifogásoljuk és öt semmi dologban nem pártoljuk.

Kelt Okányban, 1903. nov. 25.

Egri Ferencz,
közs. bíró.

Bölyny Menyhért,
jegyző.

(P. H.)

Ennek a csodabogárnak a szövege azonban éppen nem erkölcsi bizonyítvány, mint inkább szegénységi bizonyítvány azok részére, akik kiállították.

* **A szegény gyermekek felruházása.** A lat. szert. püspökség kegyurasága alatt álló várad-olaszi-i róm. kath. elemi fiú népiskolában a járványserűleg fellépett ragályos betegség miatt törént iskolabezárás folytán a ruhakiosztás az iskola újbóli megnyitása napján vagyis 1904. évi január 4-én lesz. — *Az iskola igazgatósága azonban kedves kötelességének tartja már a ruhakiosztás előtt hálás köszönetét nyilvánítani azon kegyes szívű jótékony adakozóknak, kiknek nagylelkűsége következtében az idén is 40 párcsizma per 2 koronával és 20 kabát per 6 koronával 1-sz a szegénysorsu, de arra érdemes jómagaviseletű és szorgalmas tanulók közt kiosztva. A kegyes adományokból fennmaradó összegből a felmerülő szükségletre képest fog még kabát vagy csizma kiosztatni, a megmaradt összeg pedig az évről vizsgálatok alkalmából jutalmakra fordítatik. Most pedig itt közöljük azon kegyes adományozók díszes névsorát, kiknek és özv. Gyuranyi Samuelné sz. Fábry Franciska buzgó gyűjtői fáradhatatlanságának köszönhető f. nti szép eredmény.*

Szmrecsányi Pál püspök, v. b. t. tanácsos 80 korona, *Vinkler* József 20 kor., *Széchenyi* Jenő 10 kor., *Schiefner* Ede 10 kor., *Andrássy* János 10 kor., *Palotay* László 10 kor., *Fetser* Antal 10 kor., *Bognár* István 10 kor., *Grócz* Béla 20 kor., *Rozsly* Géza 2 kor., *Dr. Schweiger* Ede 4 kor., *Nyíry* György 2 kor., *Kováts* Béláné 2 kor., özv. *Des* Echerolles-Kruspér Sándorné 6 kor., *Dr. Némethy* Gyula 2 kor., *N. N.* 2 kor., *Heilinger* József 2 kor., *Makucz* Ernő

2 kor., *Csicsay* Alajos 2 kor., *Bereczky* Gézáné 2 kor., *Wurst* József özég 4 kor., *B. Luzsánszky* Lenke 6 kor., *Dr. Bozóky* Alajos 2 kor., *Peszke* Ferencz 2 kor., *Szima* Jánosné 1 kor., *P. A.* 10 kor., *Markovits* Antalné 4 kor., özv. *Kapus* Tivadarné 2 kor., *Dr. Papp* Oszkárné 3 kor., *Sal* Ferenczné 6 kor., *Halász* Gyula 2 kor., *Lindenberger* János 2 kor., *Fábry* István 2 kor., özv. *Báró Gerliczy* Félixné 10 kor., *Isten* nevében 2 kor., *Jézuska* küldi 2 kor., özv. *Martinek* Mátyásné 2 or., *Strobl* Antalné 1 kor., özv. *Pf.-né* 2 kor., *Jézuska* szent nevében 2 kor., *Kiss* Elekné 2 kor., özv. *Tullies* Józsefné 2 kor., *N. N.* 2 kor., *Nesztor* Józsefné 2 kor., *Dr. Molnár* Imréné 2 kor., *N. N.* 2 kor., *Fráter* Kálmáné 1 kor., *Géczy* Lajosné 2 kor., *Szathmáry* K. Andorné 2 kor., özv. *Versán* Lajosné 2 kor., *Fröhlich* János 2 kor., *Korn* Lajos 2 kor., *Jézuska* küldi 2 kor., *Cziffra* Geróné 2 kor., *Pallay* Lajosné 2 kor., *Rádl* Odönné 2 kor., *Protz* Jánosné 1 kor., *Fráter* Imréné 2 kor., *Ferdányi* Olivérné 2 kor., *Makkay* József 2 kor., *Gyepes* Imre 2 kor., *Prémontrei* ház 4 kor., *F. A.* 1 kor., *Várad* Jánosné 20 f., *Perszné* 1 kor., *Plander* Sámuelné 1 kor., *Szilágyi* Istváné 15 f., *Steinaker* Sanyi Lali 1 kor., *Harmathy* Károlyné 1 kor., *Dr. Kis* Döméné 2 kor., *Beöthy* Lászlóné 3 kor., *Wallner* Odönné 1 kor., *Nagy* Ferenczné 2 kor., *Nozák* Rudolf 1 kor., *Számbovovszky* Rez 5 1 kor., özv. *Franta* Antalné 2 kor., *Hoványi* Gézáné 2 kor., *Dr. Szolcsányi* Hugóné 2 kor., özv. *Bilinszky* Sótérné 1 kor., *Nogely* István 2 kor., *Veiszovits* Adolf és fia 2 kor., *Hlatky* Endréné 2 kor., *Paczauer* József 1 kor., *N. N.* 1 kor., özv. *Lacsnyik* Jánosné 5 korona.

* **Tragédia a színpadon.** Egy szenvedélyes drámai hősnő rémes jelenetet idézet elő egy nagy amerikai színpadon. New Yorkból kábellezik, hogy az operaház karácsonyi előadása alkalmával miss *Grace Connell*nek egy jelenetkor *Róbert Matteson* színészt le kellett szurnia a tőrével. A temperamentumos színész azonban oly természetes névvel sujtott feléje a tőrrel, hogy a tőr lesiklott a színész mellvédőjéről és a husába furódott. A színész éles sikolylyal esett össze. A közönség persze azt hitte, hogy ez a darabhoz tartozik, hanem amikor lebecsülték a függönyt, a rendező jelentette, hogy mi történt. A közönség óriási felháborodással távozott, de egy száz főnyi csoport a színház kijárónál fenyegető módon várakozott a színészre, aki persze nem mert távozni. A megsebesült színész nem halt meg, de a sebe nagyon súlyos.

* **Lebeandri üdvözlése.** Ki ne hallott volna Szahara milliomos császájáról, aki, akár csak *Napoleon*, maga koronázta magát császárrá. Nos ez a modern császár, aki nem véren, de pénzen vásárolta a császári címet, most Angliában tartózkodik s onnan félhivatalos hirdeti a világsajtóban teljes címét, mint a Szahara császára. Ez a hír elmés ötletrre adott alkalmat egy bohém társaságban. Újságírók és színészek üdvözlő levelet intéztek az új császárhoz s eyszersmind egyik pénzügyi manipulációjáról nevezetes újság rőt ajánlottak pénzügyminiszterül az új császárnak. Most aztán nagy a várakozás, vajjon reflektál-e a Szahara császára a felajánlott pénzügyminiszterre?

* **Gyilkos szerelmek.** Két fiatal teremtést kísért be legutóbb a csendőrség a nagykincai törvényszékhez. *Avaczkzy* Heléna 17 éves leány volt az egyik és *Tircsevics* Géza 19 éves legény volt a másik. Mindakettő *Párdány* községből való, ahol gyilkosságot követtek el azért, hogy együtt élhessenek. *Özvegy* *Avaczkzy* *Dusánné* leányát, a 17 éves *Helénát* elcsábította egy odaváló legény. A fiatalok jó ideig titkolták szerelmüket, de végre is bekövetkezett az idő, amikor már nem lehetett tagadni semmit. A legény *Tircsevics* *Géza* a saját szüleihez akarta vinni szerelmét, de a legény szülei ebbe nem esyeztek bele. *Özvegy* *Avaczkzy* *né* amikor megtudta a leánya szégyenét, szintén elzavarta a leányát a háztól, aki emiatt pár hétig a rokonok közt tartózkodott. A múlt héten visszament a leány az anyja házához, akit az anyja csak azzal a feltétellel fogadott a házába, ha szakít a csábítójával és a legény nem megy többet a házhoz. Alig melegedett meg otthon a leány, harmadnapra már ott volt a szeretője is, aki azontul nem is akart távozni

a háztól. Két napi veszekedés után vasárnap elcsendesedtek, amikor *Tircsevics* eltávozott a háztól. A fiatalok azonban ekkor már összebeszéltek, hogy a leány anyját elteszik láb alól. Hétfőn este, amikor *Avaczkzy* lefeküdt, a leánya beeresztette a szeretőjét, akit egyelőre a konyhában rejtett el. Alig, hogy az öreg asszony elaludt, a legény egy éles beretvával elvágta az asszony nyakát, aki rövid idő alatt elvérzett és meghalt. A gyilkosság után a legény eltávozott, a leány pedig fel-lármázta a szomszédokat azzal a rémhírrel, hogy az anyja öngyilkos lett. A hatósági közegek csakhamar megállapították, hogy *Avaczkzy* *né* gyilkosságnak lett az áldozata, mért is vállatára fogták a leányt, aki be is vallotta, hogy a szeretője ölte meg az anyját az ő segítségével. A gyilkosokat elfogták.

IRODALOM.

Magyar Gazdák Szemléje. A magyar gazdaszövetség kitűnő folyóiratának *Bernáti* István szerkesztése alatt megjelent a decemberi füzet a következő tartalommal: Az év mérlege. (K.) A távozó miniszter. Szövetkezeti mozgalmak és küzdelmek Dániában. (e. *Dorner* Béla.) A D. ssewffyek. (Cséplő *Ernő*.) Közgazdasági és érdekképviselőik a közügyi szolgálatban (Arkóvy *Rchárd* dr.) Ideális asszonyok. (Kolosváryné *Korányi* Iona.) Az Edera vize. (Regény. Irta: *Quida*.) Különbözők: *Tallian* Béla. — A dománialis kölcsön és a közös államadósság megosztása. — Allamvagyion és államadósság. — A munkálatlanok biztosítása. — A francia adóreform. Krónika. Szerkesztőség: Budapest, *Baross*-utca 10. sz. Előfizetési ára egy évre 12 korona. — Egyes szám 1 korona 20 fillér.

SZÍNHÁZ.

Sabin nők elrablása. *Schönthannak* ezt a pompás bohózatát eleveníti fel *Szilveszter* estére a színház igazgatója, a lehető legjobb szereposztásban. S egyúttal e helyütt is értesíti a közönséget, hogy ezen előadás kivételesen 7 órakor kezdődik. A *Sabin* nőkben a fő szerepeket: *Bánkó* J., *E. Kovács* M., *B.rlányi*, *Orley* Flóra, *Krasznai*, *Tóth*, *Bognár*, *Szarvasi*, *Désy* játszák.

Modell. *Soupp* operettje, a *Modell* kerül ma színpad a *Szigligeti*-színházban a czimszerepben *Parlagi* *Cornéliával*. A többi fő szerep *T. Pogány*, *Agnelly*, *Horváth*, *Békeffy*, *Szathmári* kezében van.

Ujév napján, két előadás lesz a *Szigligeti*-színházban. D. u. színpad kerül félhelyárral a *Peleskei* *Nótárius*, este rendes helyárral *Bob* herceg. Egyben megemlítjük azt is, hogy *Bob* hercegnek ez lesz a 20-ik előadása *Váradon*.

EGYESÜLETEK.

A nem-okleveles gazdatisztek ügye. Vasárnap decz. 27 én d. e. 11 órakor tartotta a Nem-Okleveles Gazdatisztek Országos Egyesülete évi rendes közgyűlését a vácz-utcai városhaza nagytanácstermében *Szluha* István országgyűlési képviselő előök és dr. *Horváth* József földbirtokos alelnök elnökléte alatt. A közgyűlés kiemelkedő mozzanata volt a *Merza* *Marton* ügyvezető igazgató évi jelentése, a mely kiterjesztett az egyesület egész belső életére. Az egyesület vagyona kitesz a 3331 kor. 50 fillér tényleges bevételhez számított 1950 kor. tagdíj-hátralékkal együtt 5290 kor. 60 fillért. — A tagok száma: 402. A gyűlés folyamán *Holló* *Lajos* országgyűlési képviselő választotta meg az egyesület egyik alelnökévé, akit küldöttség által hívtak meg a közgyűlésre. *Hollónak* a nem oklevelesek ügyéről

nagy tájékozottságra való beköszöntő beszéde mély hatással volt a közgyűlésre.

Hétfőn (28-án) délelőtt egy nagy számú küldöttség, melyet *Szilaha* István és *Holló* Lajos vezettek, az országban átnyújtotta az egyesület emlékiratát *Tallán* Béla földművelésügyi miniszternek, aki a küldöttséget vezető képviselőknek az igazságos ügyet figyelembe ajállo beszédeére olyan választ adott, amelyből alaposan remélhető, hogy a sérelmes törvény által nyugtalanított nagy társadalmi osztály szerzett jogai a kormány s később a törvényhozás által is elismertetnek.

Igazságszolgáltatás.

A januári esküdtek.

A nagyváradai törvényszék en tegnap sorsolták ki a januárban szolgálatot tevő esküdteket *Nagy* Ferencz elnöklése mellett. A sorsolásnál jelen voltak: a bíróság részéről *Millye* Gyula, *Pallay* Jenő bírák, *Jakab* Mihály jegyző; az ügyészség részéről: *Lázár* Márton alügyész, az ügyvédi kamara képviselőiben *Hlatky* Endre elnök. A kisorsolt esküdtek névsora a következő:

Rendes esküdtek: Váradi Mór ügyvéd Nagyvárad, Tóth Andor kereskedő Belényes, Hoffmann Henrik gazdatiszt Nagy-Ürög, Veres István ev. ref. lelkész Rév, Homolya István reáltanár Nagyvárad, Ragány János főszámvevő Nagyvárad, Hoványi Géza tkpt. igazgató Nagyvárad, Posztós István tanító Sarkad, Ervin Manó dr. ügyvéd Nagy-Szalonta, Nagy Lajos tanító Nagyvárad, Tardi György földbírtokos B. Ujfalu, Örley Dénes dr. közjegyző h. Nagyvárad, Popper Akos dr. könyvelő Nagyvárad, Dési Géza dr. ügyvéd Nagyvárad, Kovács S. János igazgató Nagyvárad, Köteles Gáspár birtokos Tenke, Szilágyi Gábor birtokos Sarkad, Nagy F. Lajos birtokos Komádi, gróf Stubenberg József Székelyhid, Stauber József igazgató Nagyvárad, Gábel Jakab igazgató Nagyvárad, Lovass Dániel Nagyvárad, Imrik Gusztáv dr. ügyvéd Nagyvárad, Altnóder Vincze városi számtiszt Nagyvárad, Csanak Jenő birtokos Mező-Peterd, Andrényi Gusztáv kereskedő Nagyvárad, Vaday József igazgató Nagyvárad, Id. Rimaróczy Kálmán építész Nagyvárad, Eleméry Ferencz városi aljegyző Nagyvárad, Elő János kereskedő Nagyvárad.

Helyettes esküdtek: Fűchsl Mór nagykereskedő, Rieger Gusztáv asztalos, Kopócsy Endre városi számtiszt, Szűcsy Nándor magánzó, Grósz Albert fakereskedő, Gyagyovszky János magánzó, S tankovits József kereskedő, Fuszek Lajos irodatiszt, Topsai Vilmos mázoló, Protz János szabó.

Hitvesgyilkosság. Ihász Ferencz, aki tegnapielőlt állt az esküdtek előtt a hitvesgyilkosság vádjá alatt, az esküdtek marasztaló verdiktje alapján a budapesti törvényszék tizenöt évi fegyházra ítélte. Az elszenvedett vizsgálati fogságból öt hónapot beszámított. Az ügyész megnyugodott, vádlott és védője semmiségi panaszszal élt.

NYILTTÉR.

A közelgő

— UJÉV —
alkalmára

névjegyek

szép kivitelben, jutányos árban készíttetnek

a *Szent László* nyomdában,
Szilágyi Dezső-utca 3. sz.

Megkezdődött az ujévi olcsó czipő-vásár!

A legjobb minőségű

női, férfi és gyermekczipőket

óriási választékban és feltűnően leszállított olcsó árakon becájom a n. é. vevőközönség rendelkezésére

ARANYI ALBERT

czipőáruháza

NAGYVÁRAD, Fő-utca. (Huzellával szemben).

Telefonszám: 512. 549.

Angol, orosz sárczipőkülönlegességek!

Hajnal Ferencz

fűszer-, csemege-, bor-, déligyümölcs- és vadaskereskedése

NAGYVÁRAD, FŐ-UTCZA,

Széchenyi-szállodával szemben.

A közelgő disznóölési időnyre ajánlom saját találmányu

Sonka-páczomat,

mely minden háztartásban nélkülözhetetlen. E páczal készített sonkák tulajdonságai, hogy füstölés után (egész évben) sem szárad ki s szép piros színt és kellemes zamatot kap.

1 kgr. ára 64 kr.,

mely elegendő 4 sonka bepáczolásához.

Mindennemű halak, conservek, teák, rumok, teasütemények, bel- és külföldi

gyógy- és asztali borok,

magyar és francia pezsgők és cognacok.

AUBETIN & Cie. francia pezsgő és a világhírű

Előpataki gyógyviz

főraktára Bihar, Békés és Szilágy megyék részére.

Nagy raktár sajtok, turók, prágai sódar és hideg felvágottakból.

Naponta friss teavaj.

Vidéki megrendeléseknél csomagolás és vasúthoz szállítás teljesen díjtalanul eszközöltetik.

Számos megrendelést kérve, maradok kiváló tisztelettel

HAJNAL FERENCZ.

TAVIRATOK.

A képviselőházból.

Budapest, decz. 29. (Saj. tud. táv.) *Ugron* Gábor fentartja ellenindítványát. A chlopii hadparancs sugalmazóját el kell távolítani a felsége környezetéből. Ezt a nemzetünk önérzete követeli. *Ugron* Gábor után *Nyiry* honvédelmi miniszter reflektál *Ugron* beszédére. Visszatartja *Ugron* vádját, hogy felszólalása teatralis lett volna. A katonai pályán nem tanítanak színjátszást s ha színjátszásra volna szüksége, *Ugron*hoz menne tanulni. Mert ha valaki, úgy *Ugron* első

sorban az ékes szolás színjátszó heveségével s nem az érvek erejével ragadja el hallgatóit, s parlamentáris szempontból e nagy tehetséget csak sajnálnia kell. *Nyiry* miniszter válasza után rövid házszabályvitával az ülés véget ért.

Ferencz Ferdinánd trónörökös Bukarestben.

Budapest, decz. 29. (Saj. tud. táv.) *Ferencz Ferdinánd* január 8-án a román király látogatására Bukarestbe utazik. Ez alkalommal a trónörökös több napig Oláhországban marad s tiszteletére nagy vadászatot rendez a román király.

Minisztertanács az olasz szerződések tárgyában.

Budapest, decz. 29. (Saj. tud. táv.) Ma a képviselőházban minisztertanács volt az olasz, horvát, román klauzula tárgyában. Az értekezleten heves vita folyt *Lukács* és *Hieronimi* miniszterek között. Az értekezlet határozatát titokban tartják, de mint megbízható forrásból értesülünk, holnap vagy holnapután megkötik az egyezséget.

A kiterjesztett császári rendelet.

Bécs, decz. 29. A »Wiener Zeitung« 1903. december 26-áról kelt császári rendeletet tesz közzé, mely az 1893-ik évi december 27-iki törvény és az 1900. évi december 27-iki császári rendelet hatályának idejét kiterjeszti. Előbbi a kereskedelmi tengerészet támogatásáról, — utóbbi pedig a tengeri kereskedelmi hajók adómentesítéséről rendelkezik. (M. T. I.)

Egy ideiglenes kormány.

Santo-Domingo, december 28. Santiagóban *Yimenez* elnöklésével ideiglenes kormány alakult, mely a köztársaság egész nyugati részét uralja. Azon felkelő tartományban másik ideiglenes kormány alakult *Pelletiers* elnöklése alatt. (M. T. I.)

Halálozás.

London, december 29. *Sir William* Allam alsóházi tag, kiváló tengerészmérnök ma reggel elhunyt.

A német-olasz kereskedelmi szerződés.

Róma, december 29. A *Tribuna* hírel szerint a német kereskedelmi szerződés megkötésének elkészítésével megbízottak 1904. január 1-én érkeznek ide. Rövid idő múlva megkezdődnek a Svajccsal való kereskedelmi szerződési tárgyalások, melyeket már bizonyos megbeszélések előztek meg és amelyekből a szerződés kedvező megkötésére lehet következtetni.

REGÉNY CSARNOK.

A tenger alatt.

— Kalandos regény. —

(Megjelent a Strand Magazine 1902. évfolyamában.)

Irtá: *Max Pemberton*.

— No még csak ez hibázott! — szólt rá bosszusan. — Fűtyölgjön nekik, hogy jöjjene ide s aztán kérdezze meg tőlük, hogy szolgál az egészségük! Látom, hogy ezzel a világgá

már leszámolt s most indulót fűtől a másik felé... Ha van gyújtója, legyen szives, rántsa el a talpán: akkor legalább mindjárt ránk akadnak!

A fu rögtön elhallgatott, én pedig a következő perczben már megbántam heveskedésemet és eiszégyeltem magamat, hogy így rápírtottam Dollyra, aki utóvégre is csak gyerek volt még és joggal félthette az életét.

— Jöjjön ide mellém, Dolly — mondtam szelidebben — s ha nem lát, fogja meg a kezemet. Voltam én már gonoszabb állapotban is és kivágtam magamat. Most se kell mindjárt kétségbeesni; hisz a hajónk megvan és mister Jacob nem az az ember, aki cserbenhagyja a czimboráit. Bátorság tehát és rajta!

Ezt csak azért mondtam, hogy megnyugtassam őket, bár magamban én is leszámoltam mindennel és nem reméltem többé, hogy megszabadulunk. De mégis, mikor ismét kijutottunk az erdei ösvényre, történt valami, ami hirtelen fölébresztette a bizodalimat. Fönt, a domboldalon, imbolygó fényt pillantottunk meg — legelőször Bligh Péter.

— Mi az ott?! — kiáltott föl izgatottan, a domboldalra mutatva. — Lámpás vagy lidérc-tűz?

Hirtelen arra néztünk mindnyájan és Seth Barker fölkiáltott:

— Lámpások!... Lámpások, kapitány!

— És pedig az a három szép leány viszi őket! — szólt most Dolly, akinek legélesebb volt a szeme.

— No már, asszonyok még sohase bántották a hajósokat! — kiáltott föl Bligh Péter. — Menjünk arra!

— Hát az a him-oroszlán, akinek enyelegtek az imént? — aggodalmaskodott Seth Barker.

— Fiúk! — szóltam hirtelen, — itt az a szerencsés véletlen, amely megmenthet bennünket. Megkérdezzük attól a három lánytól, melyik a legrövidebb út a parthoz és pedig azonnal.

— Ugy van, úgy van! — helyeselték mindnyájan s legott futásnak is eredtünk a lányok felé.

A kiabáló üldözők már erősen a sarkunkban voltak s jobbról, balról, mindenfelől hallani lehetett a dühös káromkodásokat. És itt is, ott is lámpások bukkantak föl a fák közt, egyik bokortól a másikig surrautak és csakhamar széles karajban fogták körül az erdőnek azt a részét, amerre menekültünk. Láttam, hogy nem sokára bekerít bennünket üldözőink rajvonala s egyszerre csak elvesztettem szem elől a három lámpa-vivő lányt is, míg ugyanakkor elém topant egy oly furcsa és ijesztő alak, aminővel még álmában se igen szeret találkozni az ember.

Az a valaki volt ez, akit Seth Barker »him-oroszlánnak« nevezett el; az a nagy sörényű, gízasi termetű alak, akit a három leány körülánczolt és beczégetett a völgyben, mikor a Ruth házába igyekeztem. És most ott állt előttem, mintha csak az égből pottyant volna le, kezében a lámpás, melyet védőleg tartott maga elé, midőn Seth Barker megcsóválta a dorongját, hogy leüi.

— Jasper Bagg! — kiáltott föl hirtelen francziás kiáltással, — én vagyok Clair-de-Lune... Jérek utánam!

Evvel sarkon fordult, elfujta a lámpását s mint az árnyék surraut tova a sűrű fák között, egyenesen föl, a hegyek felé. Mi pedig habozás nélkül szaladtunk utána s lihegve törtettünk egyre föfelé, a meredek, sziklás uton, mely óriás kövek közt lépcsőzetesen, kanyarogva emelkedett. És amint a fák ritkultával megláttuk a meredek, kopár sziklákat, amelyek felé az öreg vezetett bennünket, magam is azt kezdtem hinni, hogy a »him-oroszlánnak« igaza van s hogy odafönt van menekülés...

Ambár az se volt lehetetlen, hogy az öreg vadember kelepczébe csalt bennünket.

VIII. FEJEZET.

Melyben a bérczi sas fészében megpihenünk

Odalent az erdő még egyre visszhangzott a vad lármától és a lövések zajától, de fönt a sziklák közt csöndes volt minden, mint a temető. Csak néha-néha zavarta meg a nagy némaságot egy-egy lehulló kődarab, mely szíri-ről-szírte zuhanva nagy csobogással esett le

valami mély tóba a szakadékok közt. Az ut, amelyen Clair-de-Lune vezetett bennünket, oly meredek és nyaktörő volt, hogy csakis mi hajósok járhattunk rajta, mivel nem szédülünk; néhol alig arasznyi keskeny párkányon mentünk föfelé, ugyszólván hozzótapadva a sziklafalhoz, mely alatt több száz lábnyi szakadék tátongott. De a veszedelem sok nyaktörő utat áthidal; s amint egyre fölebb és fölebb hágya végre a sós tengeri levegő hűvös szele c apta meg az arcomat, azt hiszem, még öreg vezetőnket is a nyakamba tudtam volna venni örömben.

(Folyt. köv.)

Szigligeti-Színház.

Folyószám 90. Bérletszám 87. (páratlan.)
Ma, szerdán 1903. december 30-án:

Modell.

Operette.

HELYARAK: Nagypáholy 14 koron. Földszinti és első emeleti páholy 12 kor. Másodemeleti páholy 8 kor. Zsölye 3 kor. Kórszék 2 k r. 40 fill. Támlásszék, 2 kor. Erkélyülés 1-ső sor 1 kor. 20 fill., közép 2-ik sor 1 kor. Erkélyülés oldal 2-ik sor 80 fill. II. emeleti zártszék 60 fill. Földszinti állóhely 1 kor., Diák és katonajegy a földszintre 60 fill. Karzati állóhely 40 fill. Egy szinlap 20 fill.

Jegyek előre válthatóka színház jobb oldalán, a bérházzal szemben, d. e. 10-től 12 óráig, d. u. 3-tól 5-ig. Esti pénztárnyitás 7 óraker.

A holnapi előadásra jegyek már d. u. 3. órától előre válthatók.

Kezdeté fél 8 óraker, vége 10 óraker.

Ho nap. csütörtökön, december 31-én

Sabin nők elrablása.

Vigjáték.

KÖZGAZDASÁG.

Értéktőzsdé

Budapest, decz. 29.

Osztrák hitel	688.50
Magyar hitel	749.50
Allamvasut	694.—
Rimamurányi	488.—
Magyar jelzálog	585.25
Salgótarjáni	—
Wagon-kölcsön	—

Határidők.

Budapest, decz. 29.

Buza októberre	7.86
Buza áprilisra	7.88
Tengeri	6.26
Rozs okt.	6.80
Zab ápr.	5.90
Káposzta, repce, aug.	11.90

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1903. decz. 29-én.

Magyar aranyjárdék 4	119.—
Magyar koronajárdék	99.—
Magyar vasuti köl sön aranyban 4 1/2%	91.75
Magyar vasuti kölcsön ezüstben 2 1/2%	98.59
Magyar keleti vasuti államkötvény 1876-ból	2.00
Magyar földtehermentesítési kötvény 4%	98.75
Italméresi jog megváltási kötvény	—
Horváth szlavonföldtehermentési kötvény	98.50
Magyar nyerevény-sorsjegy-kölcsön	209.
Tiszaszabályozás és szegedi sorsjegyek-kölcsön	164.—
Csuztrák járdék papírban	100.40
Osztrák járdék papírban	100.50
Osztrák járdék aranyban	120.50
Osztrák korona	100.50
Osztrák államsorsjegyek	156.—
Osztrák magyar bank részvény	782.50
Magyar hitelbankrészvény	687.75
Osztrák hitelintézet részvény	676.50
Párisi vista	19.04
29 frankos arany (Napoleon'dor)	717.11
Nemethi birodalmi márka	239.32
Londoni vista	95.20
20 márkás arany	23.43

A szerkesztőnőktől fel tés:

Dr. VUCSKICS GYULA.

Hirdetmény.

A „Nagyváradai Hitelbank Részvénytársaság”

(Kossuth Lajos-utca 10. sz.) elfogad betéteket könyvecskékre és folyó számlára: 6 hóig elhelyezett összeg után 5%-os kamatot fizet.

Előnyös feltételek mellett leszámított váltókat.

Jelzálogra kölcsönöket nyujt.

Értékpapírok, ékszerek és terményekre előleget ad.

Nagyvárad, 1903. december hó.

Az igazgatóság.

225

„Globus”

Élet- és járdékbiztosító társaság

a

„Bécsi Bankegyesület”

és a Münchener

„Bajor Jelzálog- és Pénzváltó Bank”

által alapított.

A társaság vagyona 1901. év végével 4.053.987.55 korona. Ezen vagyon készpénzben, értékpapírokban, részben a társaság bécsi palotájában és egyéb saját házakban van elhelyezve.

Az intézet élet- és gyermekbiztosítási feltételei a legmesszebb menő kedvezményeket nyujtják a biztosító feleknek.

Mindenemű felvilágosítással készségesen szolgál a „Globus” élet- és járdékbiztosító társaság vezérképviselősege Nagyváradon, Uri-utca 43. fenti vezérképviselősege hajlandó oly egyénekkal (kedvező feltételek mellett) összeköttetésbe lépni, kik biztosítási üzletek közvetítésére alkalmasak. 545.

Belépési felhívás!

A »Nagyváradai Hitelbank takaré- és segélyszövetkezet« II-ik évtársulatába.

Belépni kívánók ezen szándékukat 1904. évi január hó 1-ig a »Nagyváradai Hitelbank r. t.« üzleti helyiségében (Kossuth Lajos-utca 10. sz.) bejelenthetik. Befizetési hely ugyanott.

Minden egyes üzletrész 20 fillér — beiratási díj üzletrészenként, egy- és mindenkorra — 10 fillér.

A szövetkezet célja a tagokat a tőkegyűjtésre serkenteni és a hitelt igénybevevő tagoknak olcsó kamat mellett — jótálló nélkül — hitelt nyujtani.

Befizetés mindennap — egész napon át, vasár- és ünnepnapokon d. e. 9—10 óráig eszközölhető a »Nagyváradai Hitelbank r. t.« üzleti helyiségében (Kossuth Lajos-u. 10. sz.)

Nagyvárad, 1903 decz. hó 1.

Nagyváradai Hitelbank
takaré- és segélyszövetkezet
igazgatósága.

250

„TISZANTUL“

politikai és érdekköröktől független politikai napilap.
Az Alföld legolvasottabb lapja s Nagyváradon, Bihar- és a szomszéd megyékben rendkívül nagy elterjedésnek örvend.

ára:

Nagyváradon negyedévre . . . 5 korona
vidéken . . . 6

Kiadóhivatalunkban megrendelhetők

a lat. szert. kath. lelkészi hivatalok számára egyházhatósággal jóváhagyott következő nyomtatványok:

Kereszteltek }
Bérmáltak }
Egybekeltek } anyakönyve, diósgyőri
Megholtak } papíron.
Megtértek }
Éltértek }

Bevétel }
Kiadás } templomszámadáshoz.

Alapítványok törzskönyve.
Anyakönyvek betűrendes mutatója.
Jegyesek naplója.

Kereszteltek }
Egybekeltek } anyakönyvi kivonata.
Megholtak }

Anyakönyvek félbörbe kötve vászontáblával 50 iv 9 korona, 100 iv 15 korona.

Hivatalos levélboríték, levélpapírok, névjegyek, meghívók, körlevelek s más nyomdai szakba vágó munkákat gyorsan és jutányos áron készítünk.

Esperesi látogatás jegyzőkönyve.
Esperesi gyűlés jegyzőkönyve.
Jelentési alapítványokról.
Év jelentés iskolákról.
Templomi leltár.
Catalogus librorum.
Családi értesítő.
Elbocsájtó levél.
Keresztelési jegy.
Keresztelési Emlék.
Esketési jegy.
Iktató könyv.
Kézbesítő könyv, kötve.
Imádság a szt. mise után (kemény papíron).

Kiadóhivatalunknál megrendelhetők

a Szent Vincze Intézet kiadásában megjelent b. e. NOGALL JANOS szerkesztette hitbuzgalmi munkák:

Director instituti etiam sacra assignat pro pretio libellorum.)

Krisztus követése. 80 fillér, 8, 12, 16 korona.

Ligouri Szent Alfonz Vezérkönyve. 3 korona.

Boldogasszony követése. 2 korona 40 fillér.

B. Skupuli Lőrincz Lelki Harca. 2 korona.

Szeráf Hangok Szent Teréziától. 2 korona 40 fillér.

Keresztény Vezérczikkek. 2 korona.

Az Urangyala, füzve 2 kor.

Lilionszálak, füzve 3 kor.

Csarnok, 3 korona.

Szent Halmok, 3 korona.

Eredeti bolti áron kaphatók a PUSTET-féle liturgikus könyvek:

Breviarium, Missale, Pontificale Rituale etc.

Szent László nyomda

elvállal és készít:

izléses kivitelben

mindennemű

nyomdai munkákat

jutányos áruk mellett.

Névjegyekben, eljegyzési s esketési jelentésekben folyton a legújabb.

Vidéki rendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Nyomdai műintézetünkben

a legnagyobb körültekintéssel készítettnek:

Hírlapok, folyóiratok, könyvek, füzetek, röpiratok,

körlevelek, falragaszok, hirdetések,

részvények, árjegyzékek, jegyzőkönyvek,

pénz- és hitelintézeti nyomtatványok, étlapok,

meghívók, szinlapok, egyházi és mindennemű világi nyomtatványok,

névjegyek, tánczrendek palackfeliratok, sorsjegyek, gyászjelentések,

levelepapírok és borítékok valamint más itt elő nem sorolt nyomtatványok.

Kiadóhivatalunkban megrendelhetők

a gör. szert. kath. lelkészi hivatalok számára főhatósággal jóváhagyott következő román nyelvű egyházi nyomtatványok:

1. Informatio papi özvegyekről s árvákról.	12. Bevételi } 13. Kiadási } számadás-ívek.
2. Megtértek jegyzéke.	14. Adósok jegyzéke.
3. Hitehagyottak jegyzéke.	15. Kereszteltek } 16. Egybekeltek } anyakönyvi kivonata.
4. Elvált házasságok jegyzéke.	17. Megholtak }
5. Szeretelés szerinti vagy házasságok jegyzéke.	18. Esperesi látogatás jegyzőkönyve.
6. Vegyes házasságok jegyzéke.	19. Iskolai jelentés.
7. Jelentés a kántor-tanító magaviseletéről.	20. Jelentés a templompénztár számadásairól.
8. Kimutatás a plebánia állapotáról.	21. Kereszteltek } 22. Egybekeltek } anyakönyvi másolata.
9. Kereszteltek } 10. Egybekeltek } anyakönyve, diósgyőri 11. Megholtak } papíron.	23. Megholtak }

Anyakönyvek félbörbe kötve vászontáblával 50 iv 9 korona, 100 iv 15 korona.
Hivatalos levélboríték, levélpapírok, névjegyek, meghívók, körlevelek s más nyomdai szakba vágó munkákat gyorsan és jutányos áron készítünk.

KÖNYVNYOMDA.

Tömöntöde.

Disz és műkönyvkötészet.

Vonalzó intézet.

Ruggyanta bélyegzőgyártás.